

**EĞİTİM ÖĞRETİM HİZMETLERİNİN
TASARIMI VE GELİŞTİRİLMESİ
PROSEDÜRÜ**

Doküman Kodu ve No	H.8.3-D...
İlk Yayın Tarihi	05.01.2022
Revizyon Tarihi/ No	.../00

1.0 AMAÇ, KAPSAM VE KULLANICILAR

Bu dokümanın hazırlanmasının amacı, Iğdır Üniversitesi eğitim – öğretim hizmetlerinin tasarlanması ve geliştirilmesi ile ilgili süreç ve yöntemleri açıklamaktır.

Bu doküman IĞDIR Üniversitesinin bütün eğitim – öğretim birimleri için geçerlidir. Bu dokümanın, kontrolünden ve uygulanmasından ilgili birimler sorumludur.

2.0 REFERANS DOKÜMANLAR

- ⬇ ISO 9001:2015 Standardı, madde 8.3
- ⬇ Yönetim Sistemi Kapsamı
- ⬇ İlgili mevzuat

3.0 SORUMLULAR

1. Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı
2. Fakülteler / Enstitüler / Yüksekokullar / Meslek Yüksekokulları
3. Eğitim-Öğretim Komisyonu
4. Senato/Yönetim Kurulu

4. UYGULAMA

4.1 Genel

Iğdır Üniversitesi eğitim – öğretim hizmetlerinin tasarımı ve geliştirilmesi prosedürü, Iğdır Üniversitesinde bölüm yeterliliklerinin ulusal ve uluslararası düzeyde belirlenmesi, program, müfredat ve modül tasarlanması, ders içeriklerinin uluslararası düzeyde literatürlere uygun olarak güncellenmesi, program ve öğrenim çıktıları ile öğrenci iş yüklerinin ve ders kredilerinin hesaplanması; yeni lisans ve lisansüstü programların açılması, yeni lisans ve lisansüstü derslerin açılması; yeni araştırma merkezlerinin kurulması; öğretim elemanlarının bilimsel yayınlarının basılması işlemlerini kapsamaktadır.

Bu prosedür kapsamında ilgili birimlerin ve/veya yetkililerin gerçekleştirecekleri tüm tasarım ve geliştirme işlemlerinde;

1. Tasarım ihtiyacının belirlenmesi,
 2. Tasarım geliştirme planının hazırlanması,
 3. Tasarım ve geliştirme girdilerinin ve çıktılarının tanımlanması,
 4. Tasarım ve geliştirme sürecinin gözden geçirilmesi,
 5. Tasarım ve geliştirme sürecinin doğrulanması,
 6. Tasarım ve geliştirme sürecinin geçerliliğinin test edilmesi,
 7. Tasarım ve geliştirme değişikliğinin kontrolü,
- adımları sırasıyla izlenir.

4.2 Tasarım ihtiyacının belirlenmesi

Eğitim ve öğretim hizmetlerinin tasarımı ve geliştirilmesi faaliyeti, tasarımı ve/veya geliştirilmesi düşünülen hizmetlere duyulan ihtiyacın belirlenmesi ile başlatılır.

Ön lisans, lisans ve lisansüstü alanlarla ilgili yeni bölüm / program ve ders açılmasına ya da mevcut bölüm/program ve derslerin geliştirilmesine yönelik ihtiyaçlar ilgili birimlerin yöneticilerinden, öğrencilerinden, öğretim elemanlarından ve dış paydaşlardan alınan geri bildirimler doğrultusunda ilgili akademik kurullarca belirlenir. Karar aşamasında mutlaka akademik kurullarda başarılı yurtdışı üniversitelerin ders içerikleri de gözden geçirilir. Her bölüm yıl sonu akademik kurulunda önerilerini ve raporlarını görüşmek üzere “Bilimsel Gelişmeleri İzleme ve Ders İçeriklerini Güncelleme” amacı ile çalışma gruplarını kurar. Bu gruplar bilimde, eğitim araç-gereç ve tekniklerinde meydana gelen değişiklikleri, bunların program ve dersler üzerindeki etkilerini değerlendirerek görüşlerini bölüm kurullarına sunar.

**EĞİTİM ÖĞRETİM HİZMETLERİNİN
TASARIMI VE GELİŞTİRİLMESİ
PROSEDÜRÜ**

Doküman Kodu ve No	H.8.3-D...
İlk Yayın Tarihi	05.01.2022
Revizyon Tarihi/ No	.../00

Bölüm kurulları, fakülte kurulları ve üniversite kurulları bilimsel özgürlüğün ve üniversite özerkliğinin ruhuna uygun olarak anayasa ve kanunlarca kendilerine verilen yetkileri kullanırlar.

Açılması ya da geliştirilmesi düşünülen her bölüm ya da programa ilişkin yeterlilikler Türk Yükseköğrenim mevzuatına, bilimsel gelişmelere ve iş dünyasındaki ve toplumdaki ihtiyaçlara paralel olarak belirlenir. Bölüm-program yeterlilikleri ile ilgili işlemler AB’ce yayımlanmış olan güncel AKTS kılavuzuna ve diğer AB mevzuatına göre yürütülür.

Akademik birimler Yükseköğretim Kurulunun “Yükseköğretim Kurumlarının Yurtdışındaki Kapsama Dâhil Yükseköğretim Kurumlarıyla Ortak Eğitim ve Öğretim Programları Tesisi Hakkında Yönetmelik” hükümlerine uygun olarak yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarıyla ortak programlar açabilirler.

2547 Sayılı Kanun’un 7-d-2 maddesi uyarınca yükseköğretim kurumlarında uygulama ve araştırma merkezi Yükseköğretim Yürütme Kurulu kararı ile kurulabilmektedir. Uygulama ve araştırma merkezlerine olan ihtiyaç, öğretim elemanlarının ve iş dünyasının talepleri doğrultusunda üniversite üst yönetimince kararlaştırılır.

Yeni yayınların tasarım ve geliştirme ihtiyaçları, ilgili bilim dalının ve iş dünyasının ihtiyaçları göz önünde bulundurularak öğretim elemanınca bizzat belirlenir.

İç-Dış paydaş görüşleri, ulusal ve uluslararası denetimlerde alınan geri bildirimler, ilgili dekanlık/müdürlükler tarafından literatür taramaları sonucunda oluşturulan güncel kitap/dergi/basılı evrak vb. ihtiyaçlar öncelikle Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı tarafından değerlendirilir ve sonrasında satın alma süreci başlatılır.

4.3 Tasarım Geliştirme Planının Hazırlanması

Fakülteler, enstitüler, yüksekokullar ve meslek yüksekokulları öğretim elemanlarının, potansiyel öğrencilerin ve reel sektörün taleplerine göre yeni bölüm ve/veya programlar açabilirler. Yeni bölüm / program açma ile ilgili planlama çalışmaları Fakülte Dekanlığı, Enstitü, Yüksek Okul ve Meslek Yüksek Okul Müdürlüğü tarafından yapılır. İlgili akademik birimler söz konusu programların açılmasında YÖK’ün Lisans Programı Açma Ölçütleri, Yüksek Lisans Programı Açma Ölçütleri ve Doktora Programı Açma Ölçütlerini dikkate alarak yeni bölüme/programa duyulan ihtiyaç doğrultusunda, bölüm/program için gerekli sayı ve nitelikte akademik ve idari personeli nasıl ve nereden temin edeceklerini, derslik, laboratuvar vb. fiziki alt yapı gereksinimlerini nasıl karşılayacaklarını planlarlar. Planlarını ve taleplerini üst yönetime usulünce iletirler. Enstitüler yeni program açma ile ilgili işlemleri “Enstitülerin yeni lisansüstü program açma işlem sırasını izleyerek gerçekleştirirler. Fakülte ve yüksekokullar ise işlemlerini “Lisans ve önlisans programı açma” işlem sırasını izleyerek gerçekleştirirler. Taleplerini üst yönetime usulünce iletirler. Lisans ve lisansüstü bölüm ve program açma talepleri Üniversitenin görevli karar organlarıncaya tartışılır ve karara bağlanır. Daha sonra YÖK mevzuatı gereğince ilgili işlemler Rektörlükçe yürütülür. Yeni kurulacak uygulama ve araştırma merkezlerine ilişkin plan ve hazırlıklar, ilgili yönetmelik ve yönergelerin hazırlanarak kabulünden sonra üniversite senatosu kararı ile birlikte bir dosya halinde Yükseköğretim Kurulu’na iletirilir.

4.3 Tasarım ve Geliştirme Girdilerinin ve Çıktılarının Tanımlanması

Yeni bölüm/program ve ders açma ile ilgili girdiler; öğrencilerin, öğretim elemanlarının ve iş dünyasının talepleri ve üniversitedeki akademik birimlerin derslik, laboratuvar vb. fiziki alt yapı imkanları ile yeni bölümün/programın ve dersin gerektirdiği uzmanlığa sahip öğretim elemanı sayısıdır. Yeni bölüm / program ve dersleri açma konusunda YÖK’ün düzenlemeleri ve üniversitenin iç düzenlemeleri ile aşağıdaki işlemlerde eğitim ve öğretim hizmetlerinin tasarımı ve geliştirilmesi sürecinin girdilerini tanımlamaktadır.

- ⬇ Lisansüstü ders açma işlemleri,
- ⬇ Uzmanlık alan dersi ders açma işlemleri,
- ⬇ Lisans ve önlisans dersi açma işlemleri,

EĞİTİM ÖĞRETİM HİZMETLERİNİN TASARIMI VE GELİŞTİRİLMESİ PROSEDÜRÜ

Doküman Kodu ve No	H.8.3-D...
İlk Yayın Tarihi	05.01.2022
Revizyon Tarihi/ No	.../00

Tasarım ve geliştirme sürecinin çıktıları, öğrencilerin söz konusu yeni bölüm / programlara kayıt olma ve dersleri seçmeleri ve bu bölüm / program ve derslerdeki memnuniyet düzeyleridir.

Yeni kurulan uygulama ve araştırma merkezlerinin gerçekleştirdikleri kongre, panel, toplantı gibi faaliyetler ve tamamladıkları bilimsel projeler söz konusu merkezlerin çıktılarını oluşturur.

4.4 Tasarım ve Geliştirmenin Gözden Geçirilmesi

Yeni veya mevcut bölüm / program, merkez ve derslerle ilgili tasarım ve geliştirmenin gözden geçirilmesi işlemi Fakültelerde bölüm ve fakülte kurullarınca, enstitülerde enstitü kurullarınca, yüksek okul ve meslek yüksek okullarında bölüm ve yüksek okul kurullarınca yapılır.

Yeni açılacak veya mevcut bölüm / program, araştırma merkezi ve derslerin öğrencilerin, öğretim elemanlarının ve reel sektörün ihtiyaçlarına ve beklentilerine ne ölçüde cevap vereceğini ilgili kurullar hazırlanan planlar kapsamında değerlendirir. Varsa belirlenen eksikliklerin ve aksaklıkların giderilmesi için tasarım ve geliştirme sürecinin önceki aşamalarına geri dönlür.

Yeni yayın çalışmalarında öğretim elemanının yayın talebi anabilim dalı başkanlığınca incelenerek bölüm başkanlığına, oradan da Fakülte, Enstitü, Yüksekokul, Meslek Yüksekokulu Yayın Kuruluna iletilir. Yayın kurulu yayının şekil ve içerik denetimini yaparak Fakültelerde dekanlıklara, Enstitü, yüksek okul ve meslek yüksek okullarında müdürlüklere yayımla ilgili raporunu iletir.

4.5. Tasarım ve Geliştirmenin Doğrulması

Yeni veya mevcut bölüm / program, merkez ve ders açılmasına ilişkin fakülte, enstitü, yüksek okul, meslek yüksek okulu ve bölüm kurullarınca yapılan gözden geçirmenin ardından hazırlanan eğitim ve öğretim hizmetleri tasarım ve geliştirmeleri üniversite senatosuna iletilir.

Senato, yeni bölüm / program, merkez ve derslerin ihtiyaçlara ve mevzuata uygunluğunu dikkate alarak tasarım ve geliştirmelerle ilgili doğrulamayı yaparak son kararı verir. Kararın olumlu olması durumunda yeni bölüm, program ve merkezlerin açılmasına ilişkin dosyayı YÖK'e iletir. Yeni derslerin açılma kararını onaylayarak yürürlüğe koyulması için ilgili birimlere yetki verir.

Yeni açılan veya mevcut programların müfredatında bulunan derslerin amacı, hedefleri, içeriği, haftalık konuları, ders ve sınıf yönetimi araçları ve teknikleri, AKTS ve iş yükü hesaplamaları, ölçme ve değerlendirme araçları ve yöntemleri her bir dersin öğretim üyesi tarafından Bologna sürecine bilimdeki gelişmelere ve mevzuata göre hazırlanır; fakültelerde bölüm kurulunda, meslek yüksek okullarında yönetim kurulunda görüşülerek onaylanır. Senatoya sunulur, senato kararı ile YÖK'e sunulur. YÖK tarafından onaylanan bölüm/program, üniversitedeki ilgili birim tarafından kayda açılır. İlgili birimin resmi web sayfasında tüm iç ve dış paydaşların erişimine açılır.

4.6. Tasarım ve Geliştirmenin Geçerliliğinin Test Edilmesi

Yeni ve mevcut bölüm / program, araştırma merkezi ve derslerle ilgili hizmet tasarım ve geliştirmelerinin geçerliliği öğrencilerin, öğretim elemanlarının ve ilgili birim kurullarının yeni bölüm / program, araştırma merkezleri ve derslerle ilgili memnuniyetleri ölçülerek yapılır. Her dönem sonunda yapılan öğrenci memnuniyet anketleri yeni açılan ve mevcut bölüm / program ve derslerle ilgili geçerliliğin test edilmesinde kullanılır. Öğrenci memnuniyet anketlerinin yanı sıra, ilgili bölüm / fakülte / enstitü / yüksek okul kurullarında yapılan toplantılar da bölüme / programa ve derslere ilişkin geçerliliğin test edilmesinde kullanılır.

Öğrenci memnuniyet anketleri, kalite değerlendirme raporları ve bölüm kurullarının değerlendirmeleri yeni açılan bölüm / program ve derslerle ilgili değişiklik yapılmasını gerektiriyorsa "Düzeltilici ve İyileştirici Faaliyetler Prosedürü" dikkate alınarak gerçekleştirilir.

Yeni uygulama ve araştırma merkezlerinin açılması ile ilgili tasarım ve geliştirmelerle ilgili geçerlilik ise, merkezin planladığı hedefleri gerçekleştirip gerçekleştirmediğine göre merkezin ilgili kurullarınca test edilir.

4.7. Tasarım ve Geliştirme Değişikliğinin Kontrolü

Ders planları ve içerikleri bilimsel-teknolojik gelişmelere ve iş dünyasının beklentilerine paralel olarak

**EĞİTİM ÖĞRETİM HİZMETLERİNİN
TASARIMI VE GELİŞTİRİLMESİ
PROSEDÜRÜ**

Doküman Kodu ve No	H.8.3-D...
İlk Yayın Tarihi	05.01.2022
Revizyon Tarihi/ No	.../00

güncellenir ve geliştirilir. Bu, hem öğrencilerimizin, hem de onları mezun olduklarında istihdam edecek olan kurumların memnuniyeti için önemli bir zorunluluktur.

Eğitim ve öğretim hizmetlerine ilişkin tasarım ve geliştirmelerle ilgili güncelleme ve/veya değişiklikler Uygunluk Yönetimi Prosedürü izlenerek gerçekleştirilir. Ayrıca, güncellenmesi düşünülen dersler ile ilgili işlemler bölüm kurullarınca “Ders Planları ve İçeriklerinin Güncellenmesi İş Akışı” izlenerek gerçekleştirilir.

Yapılan tasarım ve geliştirme değişiklikleri öğrencilerden ve bölüm kurullarından alınacak geri bildirimler ile kontrol edilir. Yapılan değişikliklerin daha önce ortaya çıkan uygunsuzlukları giderip gidermediği, yeni uygunsuzlukların ortaya çıkmasını önleyip önlemediği kontrol edilir.

4.8. Program ve Ders Öğrenim Çıktılarının Değerlendirilmesi

Program ve Ders öğrenim çıktıları rektörlük tarafından belirlenen bir program dahilinde değerlendirilir. Hazırlanan raporlar değerlendiriciler tarafından Rektörlük ile paylaşılır. İlgili fakülte/yükseköğretim/meslek yüksekokulu/enstitü tarafından PUKÖ (Planla – Uygula – Kontrol Et – Önlem Al) başlatılır. Hazırlanan iyileştirme planları Kalite Koordinatörlüğü ile koordineli takip edilir. Rektörlüğün onayına sunulur.

5. İlgili Dokümanlar

Dış Kaynaklı Dokümanlar;

1. Ön Lisans ve Lisans Eğitim Öğretim Yönetmeliği
2. Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği
3. Yükseköğretim Kanunu (2547)
4. Yükseköğretim Kurulu Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi
5. Yükseköğretim Kurumlarının Yurtdışındaki Kapsama Dahil Yükseköğretim Kurumlarıyla Ortak Eğitim ve Öğretim Programları Tesisi Hakkında Yönetmelik

İç Kaynaklı Dokümanlar;

1. “Eğitim Öğretim Hizmetlerinin Planlanması” doküman ve kayıtları
2. “Eğitim-Öğretim Hizmetlerinin Gerçekleştirilmesi” doküman ve kayıtları
3. “Bölüm-Program Yeterliliklerinin Belirlenmesi” doküman ve kayıtları
4. “Ders Planları Ve İçeriklerinin Güncellenmesi” doküman ve kayıtları
5. “Yayın İşleri” doküman ve kayıtları
6. “Lisansüstü Ders Açma” doküman ve kayıtları
7. “Uzmanlık Alan Dersi Ders Açma” doküman ve kayıtları
8. “Enstitülerin Yeni Lisansüstü Program Açma” doküman ve kayıtları

ONAY

Prof. Dr. Mehmet HAKKI ALMA
Rektör